

En försommardag på Utnäset

Av och med Håkan Gustafson

Försommaren är årets underbaraste tid. Ute i markerna växer och förökar sig livet på högar. Tack vare solens energi, de upplagrade näringsämnen och den goda vattentillgången får växter och djur en skjuts som gör att det formligen myllrar ute i naturen.

Gustaf sju år, Lovisa nio år och jag hade bestämt oss för att samla skalbaggar under en dag på Utnäset i sjön Likstammen söder om Björnlunda. Dagen var strålande. Solen sken från klarblå himmel och småkrypen var i full aktivitet runt omkring oss, intet ont anande om hur fortsättningen av sommaren skulle bli. Det var försommar år 2000, närmare bestämt den 3 juni.

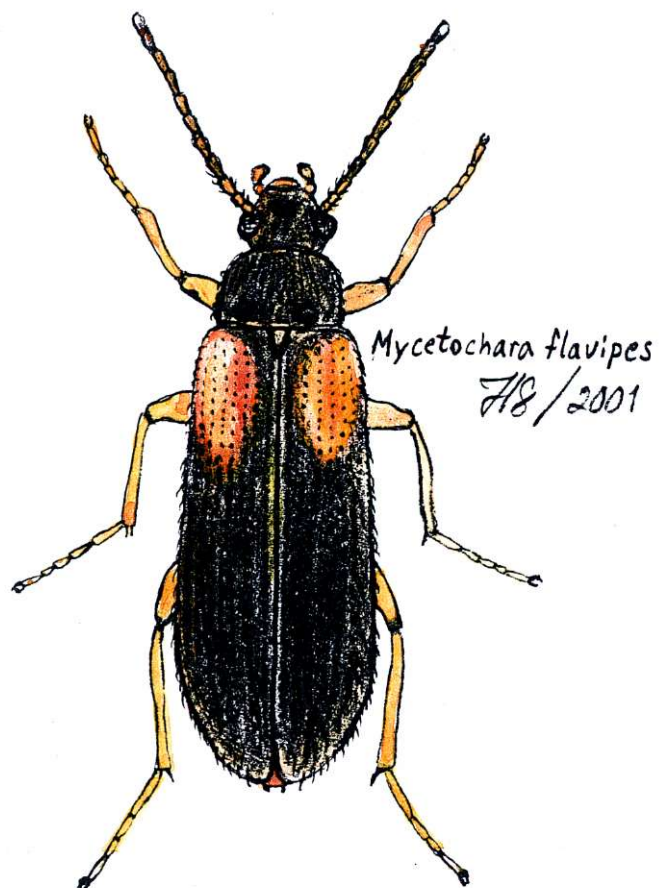
I hagmarken med lövskogsbryn flög en aurorafjäril. I buskvegetationen satt den vackert strimmiga viveln *Hypera arator*. Det kändes verkligen att sommaren hade kommit på allvar eftersom flugbaggarna *Cantharis pellucida*, *C nigricans* och *C livida* fanns i stora antal. Bland knapparna var det *Athous haemorhoidalis*, *Dalopius marginatus*, *Prosternon tessellatum* och *Limonium aeneoniger* som visade sig. På älgörten, i de mera låglänta partierna, fanns mängder av den lilla bladbaggen *Galerucella tenella*.

Efter en inspirerande slaghävning i det solgassiga lövskogsbrynet var det dags att bege sig söderut in i löv- och blandskogen på väg mot Utnäsens sydspets, en vandring på dryga kilometern. Den första halvkilometern bjuder på en lättforcerad och vältrampad gångstig. Därefter, ute på själva Utnäset, vidtar obanad terräng i barr- och blandskog.

En fikapaus på en bergknalle utefter stigen kändes bra. Där, under barken av en omkullvällt och tynande liten asp, kröp två mörka olikfotade skalbaggar med ljusa skuldror, - *Mycetochara flavipes*. Olikfotingarna påträffades tillsammans med den bruna knäpparen *Sericus brunneus*.

Efter fikapausen kom vi fram till en liten kraftledningsgata där solen nådde ned på ymniga hasselbuskage. På hasseln satt en getingbock och signalerade "rör mig inte för då sticker jag dig med min gadd". Jag lät mig inte luras men pulsen steg, säkert för att dessa hypersnabba djur har smitit ifrån mig så många gånger. Eftersom jag inte var kapabel att bestämma denna långhorning till art så där direkt i fält så gällde det att få in den i håven. Och så, det visade sig vara *Clytus arietis*.

Vandringen fortsatte söderut. Vi tog av till vänster om stigen och tog oss upp på ett berg med jättegyttor. Isälvarna har här en gång i tiden bringat stenblock att rotera och mejsla sig med i berget så att stora runda håligheter har bildats. Väl tillbaka på stigen rasslade det till i den skuggiga alskogen djupt nere vid strandkanten. En grävling hade sent omsider upptäckt att vi kom vandrande på stigen högt ovanför hans matletarställe. Med buller och bong rusade grävlingen söderut in i barrskogen.

Nu var vi framme i stiglöst land. Inne i barrskogen hittade vi den stor mörkbruna knäpparen *Melanotus castanipes*. På en ticka på björk satt den lilla mycelbaggen *Anisotoma humeralis*. Slaghåvning av blåbärriset gav vivlarna *Otiorrhynchus scaber* och *Trachodes hispidus*.

Vi var nu framme på Utnäsets södra udde där sjön Likstammens kristallklara vatten inbjöd till årets första dopp. Vattnet var svalt och uppiggande. Dagens alla naturupplevelser fick därmed en tydligare skärpa. Medan vi torkade och njöt av dagens andra matsäckspaus flög ett par citronfjärilar runt mellan uddens fåtaliga blommor.

På återvägen stötte vi på ett ymnigt bestånd av liljekonvalj. Frågan var om liljebaggen kunde finnas där? Några lätta håvningar gav snabbt svaret, ett exemplar av den vackert röda *Liliocoris merdigera*. Därefter klättrade vi upp på fornborgen som ligger högt uppe på ett berg som stupar ned i sjön. På den gräs- och örtbevuxna hjässan påträffades olikfotingen *Isomira murina*. På blommande mandelblom kröp den långsmala gröna *Oedemera lurida*.

Nöjda med dagen sökte vi åter upp stigen norrut. Utnäset hade bjudit på fina upplevelser med många intressanta småkryp. Visserligen påträffades inga sällsynta arter. Men vem vet vad som kan dölja sig där ute på näset.

En komplett lista över påträffade arter från Utnäset kommer att sammanställas när föreningen har slutfört inventeringsarbetet. Förhoppningsvis kommer sommaren 2001 att bidra med många fynd.